

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egyszerre 6 korona
Félre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felolós szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

Karácsony 1902.

*Szent Karácsony
Bethlehemnek tündöklése,
E világnak
Forrása az üdvösségre.*

*Belöled folyt
A szent eszme, a hit árja
Rólad lépett
A Megváltó a világra.*

*Szent Karácsony . . .
Tudjátok-e mit jelent ez?
Ma nyilott meg
Forrása a szeretetnek.*

*Testvériség
Nap melege ömlött széjjel
Mégivni a
Fagyos szivek ördögével.*

*Ma szállott le
A ki lelkünk megváltotta
Szívverével
Hófehérre szüzre mosta.*

*Fényes csillag
Irtá égre sugárokból,
Hogy az üdv ma
Harmatozott a magasból.*

*Ma szállott az
Isten fia ezen földre,
Hogy a lelkünk
Szeretethen megfőröszsze.*

*Hit, reménynek
Magva nőjön szép virágra,
Békességet
Illatozni e világra.*

Petrus Jenő.

Megváltás utja.

Tél fagya csikorog; havat verdeső szél zörgeti ablakunk, melyre virágot fest a fehér zuzmára. Köd borul a tájra s szemünk nem látja, bár sóvárgva keresi az üdvözítőhez vezető csillagot: Betlehem csillagát.

Csillagtalán az ég, miként csillagtalán élete folyása a szegény embernek, aki egyre várja borura a derüt, de hiába várja, mert közben legfeljebb csizmája szakad el s nem tud venni ujat. Elszakadt a magyar nemzetnek csizmája s nincs a ki bevarrja, mert nagy rajta a lyuk.

Földje kinek nincsen, foga vásik erre, de hiába vásik; nehéz munka bére jó ha arra futja, hogy feleség s gyermek ne sirjon éhesen. Kinek meg földje van, szoritja az adó, huzza az adósság, rontja az uzsora, mely tőle olcsón vett s mely neki drágán ad; végre is tönkre megy; miként szu-ette fa végigdől recsegve a hervadt erdőkön. Huszezer birtokot árvereznek itt el évenként rendszeren s hetvenezer ember fut Amerikába jobb hazát keresni. Ennél a magyarok kevesebben voltak mikor elfoglalták Árpáddal ezt a szép országot; és mi most itt hagyjuk. Oh szomorú végzet!

Mit tegyünk, hol kezdjük? Hát ott, hol a csizma legjobban szorit, ki testi munkával keresi kenyerét, fizeti az adót, szolgálja a hazát oly igazán, mintha szegény hazájában csak kalácsot ennék, mint a dűsgazdagok: a nép millióján, itt kell elkezdni a segítő munkát vagy folytatni a mit már elkezdtek szépen. Oda kell a fódás, hol a szükség talpa legnagyobbat repedt — s ez alulról kopik.

A munkások sorsát Darányi miniszter már kezébe vette s a munkás pénztárral legalább azt védi, kit ereje nem véd, kinek két kezéből kiesett a kapa. Isten áldja érte! De sokan vannak ám kik dolgozni tudnak és akarnának is, de munkájok után a mezőgazdaság szűk élestarából nem tudnak megélni, mert a földmivelés télben nem ad munkát s ha sovány volt a nyár, csekélyke a termés: úgy a rideg télre se kenyér se munka. Így sok ezer magyar aczélos két karja heverni kénytelen koplaló gyomorral. A házi iparral segíthetnénk ezen, mely télben is adna munkát és kenyeret sok ezer családnak. S hogy keze munkáját a szegény ember is jól elhelyezhesse tu-

dással, haszonnal; nehogy a kisipar meg a földmivelés terméke s terménye potom áron keljen: szövetkezni kéne édes mindnyájunknak.

Szövetkezés utján jön az olcsó hitel, különben drága ez mint a patikaszer. Szövetkezés utján olcsó portékához, jó áruhoz jutunk. Szövetkezés utján összetesszük erőnk, kizárjuk közülünk a nyereszedőket, megismerjük egymást s a részvét s szeretet aranyos fonala fűzi össze benne a kicsit s a nagyot. Egyenként elbánni oly könnyű volt velünk, mint külön eltörni egyetlen venyigét, de ha összeállunk: egy venyigekévé nem tör össze többé erőszak és fufang!

Összetartas lenne legjobb orvosságunk, ha be tudnánk venni. Hisz oly kevés magyar él e kis országban és egymással mégis nagy háborúságban. Szláv, német és román egyre szorit minket itt benn az országban; kívülről meg minden állam csak azon van, hogy kizsákmányoljon. A szomszéd Ausztria erős iparával, a német vámjával, Szerb- és Románország búzával, disznóval, Olaszország borral fenyeget bennünket, mindezek rontják a nyers termények árát s a magyar munkának kiérdemelt bérét. És mi vitatkozunk: hogy ki az agrárius meg a merkantilis, nemhogy azon lennénk, hogy közös erővel megvédjük, segítsük a nemzeti munkát!

Katonai eset, közjogi sérelem rabolja idejét országgyűlésünknek; hisz ez is érdekes. De fontosabb még sincs, minthogy élni tudjon e magyar hazában minden munkás ember. Erről beszéljünk hát s ne nyugodjunk, a mig jól el nem intéztük. Az élet gondjait szedegessük elő, kenyérről beszéljünk s ne eget meszeljünk, hogy az élet gondja ne üzze ki innen édes véreinket. A népet emelni: ez legyen a jelszó, mert nincs boldog ország cifra palotákkal, habár kupolái az egekig érnek, mindez semmit sem ér, hogy ha a falvakban, kunyhók ezreiben nem honol a jólét, nyugalom és béke.

A falvak jóléte, az apró tüzhelyek biztosított sorsa, erősítése a gyengék ezreinek: ez legyen a célunk, örök imádságunk, Istenünk kegyelme, munkánknak jutalma; ez legyen a csillag, megváltásunk utját szépen beragyogyó nemzetünket örök életre vezető égi világosság!

Buday Barna.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN,

VI. ker., Andrassy-ut 23. szám,
VII., Rottenbiller-utca 33. sz.

Ajánl

luczernamagot, muharmagot, tarlórépamagot, piros kölesmagot, fehér kölesmagot, BIBORHEREMAGOT, pohánkát, mustármagot, lóbabot, téli borsót, téli bükkönyt, szöszös bükkönyt, (Vicia villosa), továbbá rafflaháncsot és rézgáliczot legelsőrendű minőségben, a legjutányosabban.

Vesz: bármely mennyiségben biborherét és tavaszi repczét.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az elmúlt szerdától kezdve délután három óráig tartanak az országközi tanácskozások, aminek meg is van immár a látható eredménye. Elvégezték a költségvetési felhatalmazásra vonatkozó javaslatot, azután rátértek az egyik legfontosabb országgyűlési ténykedésre, az öt kivándorlási javaslat megvitatására, melynek az a célja, hogy ne hagyja el a magyar a hazáját, de hogy ha ki is vándorol, hát ne vesszen el az államra, hanem térjen vissza az ősi földre, a magyarok földjére.

A szerdai tárgyalás különben azzal telt el, hogy *Visontai* Soma gyöngyösi képviselő felpanaszolta, hogy most már minden gyűlést, minden egyesület működését rendőrökkel ellenőriztetik. Ez nem felel meg a gyülekezési szabadság törvénybe iktatott elvének. *Széll* Kálmán miniszterelnök erre azzal válaszolt, hogy ő nem adott ki, mint belügyminiszter sem olyan rendeletet, mely a gyülekezési szabadságot sértene. Ezután a szélsőbalról *Marjay* Péter, *Endrey* Gyula és gróf *Benyovszky* Sándor beszéltek az indemnitási javaslat ellen, míg a tanácskozás végén *Babó* Mihály azt kérdezte meg a kormányelnöktől, hogy van-e tudomása arról, miszerint a csongrádi kerületben a tanítók a tanfelügyelő által üldöztetnek azért, mert a választásnál a függetlenségi pártnak a hívei. *Széll* miniszterelnök megígérte, hogy szigorú vizsgálatot indít ebben a dologban.

Csütörtökön *Uray* Imre beszélt jó magyarosan a kiegyezés ellen. Többek közt azt mondta, hogy az Ausztriával való közösség az országot koldusbotra juttatta. Kérdezte miért kell a zsidók részére főiskolákat az állampárk felállítani, mikor a zsidók maguk nem akarnak iskolákat állítani s a keresztény fiukat szorítják ki a magyar tanintézetekből. A honvédelmi miniszternek azt mondta:

— A miniszter urnak fogalma sincs arról, hogy mi a magyar alkotmány, mert alkotmányos jogainkat egyre csak letapossa. *Uray* Imrét a szélsőbalról zajosan megéljenezték.

Vertán Endre és *Thaly* Kálmán szintén az indemnitási javaslat ellen szólottak. Az utóbbi nagy figyelem közt azt hangsúlyozta, hogy ő is protestáns, az erdélyi szászok is protestánsok, de míg ő jó magyar hazafi, az erdélyi bakszások rossz hazafiak. Már pedig akármilyen vallásu valaki ebben az országban, első sorban jó magyarnak kell lennie, mert másként kifelé —

— Eljen! Ugy van! hangzott a t. Ház minden oldaláról *Thaly* Kálmán beszédébe, mire a tanácskozás véget ért.

A pénteki tárgyaláson történt az az esemény, hogy a függetlenségi párt *Kossuth* Ferencz és *Széll* Kálmán tanácskozása után leszerelt a kormány elleni hosszú támadással. Elismerés illeti ezért *Széll* Kálmánt, de *Kossuth* Ferenczet is, mert az országgyűlés most már rátérhet a hasznot hajtó munkálkodásra. De elismerés illeti *Széll* Kálmánt azért is, mert az ugynevezett katonai javaslatokat — melyek annyi áldozatába kerülnek az országnak — legalább egyelőre levette az országgyűlés napirendjéről. Ezután az ülés után különben *Putnoky* Mór, *Kubik* Béla, *Visontai* Soma és *Kovács* Gyula szónokoltak az indemnitási javaslat ellen, melyet azonban — mint már jeleztük — a kormánypárt nagy helyeslése közt megszavaztak.

A szombati tanácskozáson megszavazták a horvát pénzügyi egyezmény meghosszabbításáról szóló javaslatot, mely ellen *Kossuth* Ferencz, mellette pedig *Szederkényi* Nándor beszélt. Azután egy sereg kérvény elintézése következett. *Hock* János ákosfalvai lakos kegydíjat kap az államtól, amiért az ákosfalvai választásnál a csendőrök megsebesítettek. *Széll* Kálmán miniszterelnök kijelentette többek hozzászólása után, hogy az *ipartörvény* módosításával készen lesz a kormány. *Wlassics* közoktatási miniszter kijelentette, hogy a *tanítói nyugdíjtörvényt* a jelen igazságtalan alakjában nem tartja fenn. *Szederkényi* Nándor. *Thaly* Kálmán és *Barabás* Béla felszólalása után *Széll* Kálmán miniszterelnök azt a nagy fontosságú kijelentést tette, hogy neki is, mint minden jóvaló magyar embernek az a hazafias kötelessége, hogy II. Rákóczi Ferencz³ fejedelmünk holt tetemei hazahozassanak Rodostóból.

— Éljen! Éljen! zugott fel az egész országgyűlés.

Hétfőn a mentelmi ügyeket tárgyaltak s párbajvétségért felfüggesztették egypár képviselő mentelmi jogát.

Kedden került a sor a nagyfontosságú kivándorlási javaslatokra. *Kristoffy* József előadó nagy melegséggel ajánlotta elfogadásra azokat. A függetlenségi pártból *Barta* Ödön, a néppártból *Csernoch* János üdvözölte a miniszterelnököt a javaslat elfogadásáért. A javaslatot azután *Mandel* Pál, *Bornemissza* Lajos, gróf *Wilesek* Frigyes és különösen *Sághy* Gyula hazafias felszólalása után megszavazták. Ezen a héten tehát többet végzett az országgyűlés, mint egész újboli összehívása óta.

FENYŐVÁRY IBOLYKA című új regényünk közlését újkor kezdjük el.

Teljes áron vásárol

**Luczerna, lóhere és mindennemű
takarmánymagvakat.**

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 31. sz.

Szállít, illetve berendez
tejgazdasági- és takarmánykészítő gépeket, tej-
és takarmánykamrákat, világítási- és szivattyu-
telepeket.

Legelőnyösebb feltételek mellett értékesít mindennemű
gabonafélét, szeszt
és szállít erőtakarmányokat.

Legajánlatosabb forrás mindennemű gazdasági
anyag és eszköz beszerzésére.
Alapszabályait és árjegyzékét kérésre
azonnal megküldi.

Az új hid.

Három éve építik az új dunahidat, mely *Eskü-téri-híd* név alatt olyan szomorú hirre vergődött. Először a budai oldalon az alap ásásnál ráfakadt a Ráczfürdő meleg forrása. Ezt valahogyan elintézték. Azután meg a hid ereszkedet le. No ez egy évig tartott. Az elmúlt ősz helyett csak a jövő őszön fogják átadni rendeltetésének. Mindennek a rengeteg költségekkel járó bajoknak oka az okoskodás volt. A pályatervet elfogadták, de megcsönkítették, hogy 300,000 koronát megtakarítsanak. A dolog azonban balul ütött ki. A kihagyást, mely négy nehéz talpazaton álló lovasszoborból áll, mégis rá kell tenni. Nemrégiben deputáció is járt a Belváros részéről *Láng János* kereskedelmi miniszternél, hogy megkérdezzék, mikor lesz az *Eskü-téri-híd* átadható a forgalomnak? A miniszter a jövő évre ígerte s egyben meghívta a kerület polgárságát, hogy szemléletileg is megismerjék az átalakító munkálatokat, a melyek fél év óta a hidon folynak. A szemle a múlt héten történt. *Láng* miniszter fogadta ott a belvárosiakat, míg szakszerű magyarázatokkal *Szánthó* min. osztálytanácsos, a hidépítészeti osztály főnöke, s *Rényi* főmérnök szolgáltak. Azt mondják, hogy a megerősítési munkálatok oly hatalmas arányúak, hogy a hid kibírja száztízezer mm. súlyú vasszerkezetét még akkor is, ha négyszeresen lenne megterhelve. A tervbe vett számítás szerint negyvenezer embert kell megbirni a hidnak; így tehát akár kétszázezer ember rámehetne a hidfelületre, anélkül, hogy a láncokat tartó hidfők bármely műszerekkel is észlelhető csuszamlást mutatnának. Az erősítési műveletekkel egy időben a hid mindkét följárójánál, közvetlenül a vámbódék előtt, súlyos szobor-alapzatokat raknak le, melyekre lovasszobrokat állítanak föl. A szemle több mint egy óráig tartott, befejeztével vendégei előtt újból hangoztatta a miniszter, hogy a nyár folyamán elkészülnek az összes munkálatokkal, a mikor föltétlenül átadják a hidat rendeltetésének. No, ennek is eljött az ideje.

Hol perelhet a kereskedő?

Eddig úgy volt, hogyha *András* gazdát egy géppel megcsalták, vagyis rásózták a gépet rendelés nélkül, hát a kereskedő ott perelt Pesten, vagy a hol lakott. Az adós *András* gazda pedig szóhoz sem jutott, hanem egyszer csak ott volt a végrehajtás. Ez volt a könyvkivonaton alapuló perek illetékesége. F. hó 11-én a képviselőház igazságügyi bizottsága eldöntötte a kereskedelmi könyvbeli követelések birói illetékeségének kiélesített kérdését. Az eredeti javaslatot jelentéktelen módosítással fogadta el a bizottság. Örülünk, hogy a vitás 34-ik szakasz nem azok kívánsága szerint ment át, akik ezuttal is az osztályérdeket tulságosan előre tolták, hanem átment úgy, a hogyan azt az igazságszolgáltatás jól megfontolt érdeke és a közvéleménynek többsége egyhangulag követelték. Tehát a közel jövőben törvényerőre fog emeltetni, hogy a kereskedő is, mint a többi állampolgár kénytelen lesz adósaít lakhelyük bírósága előtt perelni és nem úgy, mint eddig volt, hogy a keres-

kedő követelését ama bíróság előtt perelhette, ahol lakott és ahol könyveit vezette, tekintet nélkül arra, hogy adósa hol lakott. Hogy ez új porrendtartási javaslat elvi álláspontját mennyire igyekeztek keresztültörni, azt elképzelheti bárki, de hogy mennyire méltánytalan és igazságtalan volt ezen a társadalmi és gazdasági étet békességére káros akció, azt bebizonyította az a szerfelett gyenge támogatás, amelyben ez akció a közvélemény támogatta.

Végre tehát sikerült a gép és egyéb uzsorának egy segítő eszközét elvetni. Ezután nem a kereskedő lakhelyén, hanem az adós székhelyén fogják a pert megindítani. Ott alkalma lesz a rászedett gazdának, iparosnak, hogy elmondja az igazságot és követelje annak beismerését élő szóval. Ha az ügynök megcsalta és arra tanuja van, azt is nyomban bizonyíthassa. Hát erre bizony Isten, hogy régen szüksége volt a magyarnak.

A régi jó időkből.

— Thekintetes, nemzetes, nadjságos szolgabíró uram, soha nem adok többé, de soha senkinek sem többet uzsorára phéncet, csak még edjszer khegyelmezze énneki.

— Még nekem sem adnál, zsidó?

— De, a szolgabíró urnak mindig is szives örömet.

— Huzd le János te is szives örömet.

•Göbéságok• kaczagtató székely históriák és elbeszélések. Ezt az érdekes és mulatságos könyvet a „Független Ujság” előfizetői kedvezményes árban: 2 korona helyett, csak egy koronáért és 20 fillér postai díjért rendelhetik meg az írónál. Legzélszerűbb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni *Péterfy Tamás*. IX. Budapest. Köztelek czimre.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A szövetkezetek és a magyar ipar.

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület ipari szakosztálya legutóbb fontos kérdéssel foglalkozott. Azzal t. i., hogy a szövetkezetek mennyiben mozdíthatják elő a magyar ipar fejlődését.

Fontos e kérdés, mert bizony a magyar ipar is éppen olyan tengődő, mint a magyar mezőgazdaság. Pedig az ipar édes testvére a mezőgazdaságnak. Az ipar erősítése éppen oly nagy és fontos érdek, mint a mezőgazdaság talpraállítása.

Dr. Bernát István, a ki az említett szakosztályi ülésen a kérdést ismertette, az iparosok szövetkezését ajánlja. Az az egypár ipari szövetkezet, a mely mostanáig alakult, oly annyira bevált, oly fényes eredményekkel dolgozik, hogy az iparosság igazán buzdulhatna a példán.

Lényeges szerepük van az iparfejlesztése terén a fogyasztási szövetkezeteknek is. Tudjuk, hogy a fogyasztási szövetkezetekben több az erkölcsi tartalom, mint a kereskedőkben. Központi vezetőik hazafisága kétségbevonhatlan. — Maguknak a vidéki szövetkezeteknek élén rendszeresen az illető község vezető egyéniségei állnak, a kik lelkét a hazafiság érzése betöltheti. Ahhoz pedig, hogy a magyar ipar termékeit felkaroljuk, nem kell más, mint a hazafias érzésnek felbuzdulása. Tudatában kell lenni annak, hogy minden krajezár, amit külföldre kiadunk szegényíti a nemzetet.

Ezt a magyar kereskedők közül kevesen tudják — de a szövetkezetek azt hisszük mindannyian átérzik. Ő rajtuk áll tehát első sorban, hogy a magyar gyári készítményeknek piacot, vásárló közönséget szerezzenek.

Még egy szempontból volt kiválóan fontos az ipari szakosztály említett ülése. Kimondták, hogy lépéseket tesznek oly központ felállítása tárgyában, a mely egyesítene az összes hazai nagyobb szövetkezeteket.

Erre régóta szükség volt. A magyar szövetkezeti ügynek vannak bizonyos kérdései, a melyek megoldásához feltétlen szükség van a közös együttműködésre.

Ilyen pl. az is, a mit fentebb kifejtettük. S mi azt hisszük, hogy ha a hazai szövetkezetek szövetése létrejön, minden szövetkezet buzgó apostola lesz a magyar ipar fejlesztésének.

Kecskeméti pinczeszövetkezet. Az alig egy év előtt megalakult kecskeméti pinczeszövetkezet igen szépen gyarapodik; ez év folyamán 21 új tag jelentkezett. Már a második erjesztő helyiséget is felépítették és nem csak a tagok borait vehette fel hanem

azonkívül még 4000 hektoliter mustot vásároltak nem tagoktól, külföldi és belföldi ezégek számára. Eredménytudos ennek a szövetkezetnek a működése, mert a vendéglős és kereskedő egy helyen nagy mennyiségű, tisztán kezelt bort szivesebben vásárol.

Mézértékesítő szövetkezet alakult Bécsben a múlt hó folyamán azon czélzattal, hogy tagjai részére az élömhékek és méhészeti eszközök vételét és eladását és a méz értékesítését teljesítse. A részjegyek érték 10 K.-t tesz, a mely után 50 kg. méz értékesíthető. Az egyszerre értékesítés végett átadandó mennyiségnek legalább 100 kgot kell kitennie és az átadott termék vagy bizományilag meghatározott árban értékesítettik, vagy a körülmények szerint legjobb árban kerül értékesítésre. Ez utóbbi esetben az elszámolás az eladás után, illetve az év végén történik, de kívánatra a vezetőség által megállapított érték 50 K.-a előlegképpen folyósítható. A szövetkezet forgótőkéjét az Alsó-Ausztriai Szövetkezeti Pénztárból nyeri, melynek kötelékébe belépett.

Bácsmegei tejszövetkezetek szövetsége. Bácsmege 60 tejszövetkezete múlt hó 30-án Zomborban értekezletet tartott Latinovits Pál főispán elnöklete alatt, a melyen elnök felhívta a jelenlevőket, hogy Németország és Hollandia példájára alakítsák meg a szövetkezetek szövetségét. Serbán János hosszabb szakszerű beszédben ismertette a szövetség nagy horderejét és gazdasági előnyeit. Ezután Galambos Sándor földbirtokos egyetértésre buzdította a gazdákat. Az értekezlet nagy lelkesedéssel elhatározta a szövetség létesítését.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

A köszvényesi kincásók. Pár hónappal ezelőtt részletesen megírtuk azt a körmönfont csalást, melynek a Bihar vármegyében fekvő Köszvényesen egy együgyű oláh házaspár esett áldozatul. Tuts Miklós és feleségével, Lakatos Anna vályogvető czigányasszony elhitette, hogy nagy kincs van elásva az istállójuk küszöbe alatt, melyet az utolsó váradi basa rejtett oda, de a mérhetlen kincsen maga Belzebub, az ördögök kápitánya ül. Hogy a magasrangu sátánt örömlomáról elcsalhassák, a bárgy oláhok 400 koronát adtak apránként a ravasz vályogvetőnek, a kinek első dolga volt a pénzzel megszökni. A nagyváradi törvényszék a nemsokára hurokra került czigányasszonyt csalás büntette miatt másfél évi börtönre ítélte s ezt a büntetést a királyi tábla is jóváhagyta. A Kuria visszautasította vádlott semmiségi panaszát.

Ösmeri ön a legújabb "KALMÁR"-rostákat,
Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket???

Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentve ad KALMAR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

A kifosztott halott. Pál Dénes veszprémi nyugalmazott főmérnök ez év október havában a déli vasúton Pestre utazott, hogy pénzeit és értékpapirjait egy bankban elhelyezze. Az öreg ur a vonaton szívszélhűdés következtében meghalt. Budapesten a pályaudvaron a hatóság emberei megmotozták és 70.000 korona áru értékpapírt és néhány száz korona készpénzt találtak nála. A halottat a törvényszéki orvostani intézetbe szállították Bencze Pál és Terha János kocsis és egy rendőr. Mialatt Terha és a rendőr a bonczani intézetben járt, Bencze újra megmotozta a halottat és a mellényzsebben, a bélés alatt, tizenhat darab ezres bankjegyet talált, a mit nyugodtan zsebre vágott. Természetesen vigan élt a pénzből, rokonainak, kedvesének ékszereket, ruhát vásárolt, egyik nővérének pedig 2000 forintot adott. Az elhunyt családjának följelentése után Benczét, lakásadóját, kedvesét és szülőit letartóztatták és mult héten mondott fölöttük ítéletet a budapesti büntető törvényszék. A bíróság Bencze Pált lopásért egy évi börtönre ítélte. Elítélte továbbá orgazdaság vétségéért Petrovics Terézt két heti, Bencze Juliannát négy-négy heti, Viga Imrét négy heti és Viga Imrénét hat heti fogházra. Bencze Györgyöt és özvegy Bencze Istvánnét ellenben fölmentette. Az ügyész súlyosbitásért fölbevezett.

Sikkasztás a munkás betegsegélyző pénztárnál. A kereskedelmi miniszter ez év tavaszán megbizta Drexler Ignác miniszteri számellenőrt, hogy tartson vizsgálatot az általános munkás betegsegélyző pénztárnál. A kiküldött miniszteri tisztviselő alig kezdte meg működését. Ludwig Ferencz betegsegélyző egyleti pénztáros ez év július 29-én öngyilkossá lett. A megejtett vizsgálat mintegy 50.000 korona hiányt konstataált. Ezt az összeget Ludwig Ferencz, az öngyilkossá lett pénztáros sikkasztotta el. Vád alá került a sikkasztás büntetőben való részesség miatt a betegsegélyző pénztár számvizsgálója Peschold Jenő, a kinek bűnügyét mult hétre tűzte ki a tanácselnök. A tárgyaláson a védő a tárgyalás elhalasztását kérte, mert Pescholdon kívül még mások ellen is folyamatba lett téve Ludwig sikkasztása miatt a bűnvizsgálat bűnrészesség miatt s ezen ügyekben a vizsgálat még nincs befejezve. A törvényszék helyt adott a védő kérelmének s a tárgyalást elnapolta azon időre amikor ezen vizsgálatok is befejezve lesznek.

Az anyós és vő. Mach József, volt budapesti koresmáros boldogtalan családi élete után szakított feleségével s az asszony édesanyjához, Halmeschlager Lőrincznéhez költözött, de magával vitte kis gyermekét is, a kít az apa bálványozásig szeretett. Augustus 14-én Mach József meglátogatta gyermekét, de alig lépte át a küszöböt, a két asszony éktelen szidalmakkal fogadta, melyek közt a legenyhébb ezim a »csirkefogó és csavargó« volt. Mach József a szives fogadtatásra revolverlövéllel felelt s a golyó, mely az anyós vállát érte, elvette ennek kedvét a további nyelveléstől. A tárgyaláson a vádlott beismerte tettét s azt hozta fel védelmére, hogy boldogtalan házaselete miatt annyira el volt keseredve, hogy elszánta életét és öngyilkos akart lenni. Mielőtt azonban sötét tervét végrehajtotta volna, még egyszer látni akarta imádásig szeretett gyermekét. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével három havi fogházra ítélte Mach Józsefet, a kinek büntetése az elszennvedett vizsgálati fogság által teljesen kitellett. Az ítéletben úgy az ügyész és a vádlott megnyugodott.

Két hét helyett két évi börtön. Spitzer Dávid titeli koresmáros január huszonötödikén verekedés közben kétszer rálőtt Tynlium Szima földműves leányra. Tynlium súlyos sérüléseket szenvedett, de azután kiheverte a baját. Az ujvidéki törvényszék tizennégy napi fogházra ítélte Spitzert. A szegedi tábla azonban szándékos emberölés büntetőben mondogta ki bűnösnek és ezért két évi börtönre szabta ki a büntetését. A Kuria helybenhagyta a tábla ítéletét, bárha a koronaügyész-helyettes az enyhítő szakasz alkalmazását kérte.

Bölcs számítás.

- Hát kapom azt a kis pénzt, Schwarz ur?
- Minek moghának a phénc? Moghának van ész, akhinek phenig van ész, annak fhülüsleges a phénc!
- Hát magának nincs esze, amért pénze van?
- Az más, nekhem csak éphen anji ész van, hodj thodjak, khinek adhatok phénc, khinek nem adhatok.
- Hát akkor nekem nem akar adni?
- No, udje mondtham, hodj van moghának ész!

A *Pesti Hengermalom-Társaság* mai hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Jenes Vilmos gyógyszerész mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét bátorokdunk felhívni.

JENCS-féle Magyar Restitutios-Fluid lovak és szarvasmarháknak.

Az állatok izomerejét fokozza, kítartóvá, erőssé teszi; megátolja a lábak morav benulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCS VILMOS gyógyszerészertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:

Dr. Egger, Nádor'gyógyszertárában
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Előfizetőkhez.

A „Független Ujság“ a jövő számmal a kilenczedik évfolyamba lép. Immár nyolcz esztendőös pályafutás van mögöttünk s az olvasóközönség megítélhette, vajjon sikerült-e elérni azt a célunkat, hogy a „Független Ujság“-ban szépen kiállított, tartalmas, minden irányban tájékoztató, tanulságos és szórakoztató ujságot nyujtsunk előfizetőknek? Munkásságunknak legszebb jutalmát abban látnánk, ha törekvéseinket siker koronázta volna; és hogy ez el nem maradt, bizonyíték erre nemcsak az, hogy lapunkat a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége“ hivatalos közlönyéül választotta, de büszkén hivatkozhatunk arra is, hogy a „Független Ujság“ ma már a magyar független polgári osztály legelterjedtebb és legkedveltebb heti ujsága. Becsületes munkával kivívott sikerünknek titka az, hogy mindenkor az ország legmagyarabb s legnagyobb zömét alkotó polgári osztályának érdekeit tartottuk szem előtt: tehát a földmives, a kisiparos jóvoltáért s a fáradságos, de tisztos munka védelméért harcoltunk.

Azok a törekvések, amelyek működésünket eddig is irányították, a jövőben is vezércsillagunkat fogják képezni. Valamint a multban, azonképpen a jövőben sem fogunk megszűnni elsősorban a vidéki gazdaközönség boldogulására szükséges törvényhozási és társadalmi intézmények létesítését sürgetni; törekedni fogunk szövetségi téren utmutatással szolgálni és serkenteni; igyekezni fogunk gazdasági közleményeinkkel a jövedelmező gazdálkodás elveit terjeszteni; mulattató czikkeinkkel szívet-lelket nemesítő szórakoztatást nyujtani; képeinkkel a hazai és külföldi hírneves férfiakat ismertetni és a hazai művészet jelesebb termékeit bemutatni; végül levelesszekerényünkben a mindennapi élet körében fölmerülő minden kérdésben tanácsot adni.

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy talányaink megfejtői között hetenként több regénykötetet osztunk ki. Ezenkívül gondoskodunk arról, hogy évente legalább egy érdekfeszítő, de hazafias irányu regény is jelenjék meg a „Független Ujság“-ban, így legujabb regényünk közlését, mely Fenyőváry Ibolyka czimet viseli, már az ujévi számban megkezdjük.

A „Független Ujság“ karácsonyi ajándékul az idén is minden előfizetőnek ingyen küldi meg a jövő számmal a „Szövetségi és

Gazdasági Evkönyv“ 1903. évi folyamát, mely egy 10 ives könyv, amely naptári részen kívül hasznos olvasmányokkal van telesteli s szövetkezeti és gazdasági téren egész éven át hasznos utmutatója előfizetőknek.

Bizton remélljük, hogy eddigi előfizetők nemcsak maguk fogják a „Független Ujság“-ot továbbra is támogatni, hanem igyekezni fognak új előfizetőket is szerezni.

Az előfizetési ár;

Egész évre 6 korona, félévre 3 korona, negyedévre 1 korona 50 fillér.

Kérjük az előfizetési pénzeket a t. előfizetőknek megküldött postautalványon mielőbb beküldeni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.

Hazafiui tisztelettel

A „FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Bebizonyította.

Juliska: Pista bácsi! igaz-e, hogy kendnek nincs babája?

Pista: Elhaheted hugám! De ha kell, bebizonyitom.

Juliska: Ugyan mivel?

Pista: Mivel?... Hát tudd meg Juliska, hogy én iszonyodom a vitzől, aztán mikor a kutra jösz, hát mégis itt vagyok... No... Erted-e?...

FENYŐVÁRY IBOLYKA czimü uj regényünk közlését ujévkor kezdjük el.

• MI UJSÁG? •

Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk olvasóinknak!

Ujévi ajándék. Minden előfizetőnek az ujévi számhoz csatolva küldjük el a «Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv»-et 1903-ra, mint ajándékot. Ez az évkönyv egy naptár, melyre szüksége van minden olvasónak. Azonkívül tele van hasznos és érdekes olvasmányokkal. Elöl van a naptár. Utána a szövetkezeti részben a szövetkezeti boldogulás és a szövetkezés útján eddig elért eredmények vannak bemutatva szóval és számokban. A társadalmi rész hasznos tudnivalókat és pompás olvasmányokat tartalmaz. A gazdasági rész tanácsadója a földmives embernek egész esztendőre. Tanulságos képek is vannak az évkönyvbe nyomtatva, hogy annál jobban magyarázza mind azt, a mi jó és hasznos.

A tél. A nagy hideg, mely országszerte beállott, sok nyomorúságot és szerencsétlen eseteket hozott. Hófúvás, farkasok garázdálkodásai érik egymást országszerte. — *Temesvárról* írják, hogy a hideg az egész környéken fokozódik s reggel a hőmérő 20 fok R. mutatott. *Gyírok* községben, Temesvártól egy órányira, három farkas betört egy akolba s ott Stanca Száva 14 éves fiút és több juhot szétmarcangoltak. A lakosság egy farkast üldözőbe vett és meg is ölte, a másik kettő egy közeli erdőbe menekült. A főszolgabírótság hajtóvadászatot fog rendezni. Az iskolába orvosokat kellett hívni, hogy a gyermekek lefagyott füleit gyógykezelésbe vegyék. — *Szászrégenben* a hideg állandóan növekedik s jelenleg 27 fok C. Egy fuvaros a szekerén megfagyott. A vasuti közlekedés csak akadályokkal lehetséges. *Blezensy* község határán tízenyolcz sátoros cigányt találtak megfagyva. — *Beregszászból* írják, hogy az egész vidéken rendkívül nagy hideg uralkodik pár nap óta. Az aprómarha rendre hull el a fagy miatt. A kutakban hat méter mélységben befagy a víz. Szerencse, hogy a vetéseket vastag hólepel fedi. A *tenkei* országuton, Laczko Péter fuvaros szekerén Potrási Jánost megfagyva találták. *Répas-Hután* a községi réten Kaksi István jómódu gazdát megfagyva találták. — *Esztergomban* állandóan 20 C. fok hideg van. A Duna is megállt. — *Sátoraljaújhelyen* a hideg 20—24 fok között váltakozik. A megye felvidékén a farkasok garázdálkodnak és *Roskocza* falu közeléből is nagyobb mennyiségű juhot vittek el. Több községben a kutakból eltűnt a víz. A vízhiány nagy. A folyóvizeken 50—60 centiméter vastag a jégkéreg.

Karácsony a várpalotában. Az idén, az eddigi évekhez képest mozgalmasabb lesz a várpalota karácsony alkalmából. Ez idén ugyanis itt tölti az ünnepeket József Ágost főherceg egész családjával s a karácsonyfa is itt fog kigyuladni a kis főhercegek, meg Zsófia hercegné számára. A karácsonyfát a főhercegek nagytermében állítják föl.

Uj regényünk. Eredeti székely regény közlését kezdjük el ujévi számunkban, melynek czime „Fenyőváry Ibolyka“. Írója Péterfi Tamás, a ki a „Szegény Bardoczné“ „Kis-Székely pusztulása“ és „Harcban a szabadságért“ című regényeinket is írta.

Tömeges biztosítás a munkáspénztárban. Azok a nemes szívi földbirtokosok, a kik oly szép példát adtak eselédeknek az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztárba való beiratása által, egyre nagyobb számú követőkre találnak. A napokban Haader György pestmegyei földbirtokos iratta be a pénztárba eselédeit, most pedig gróf Almássy Dénes egyszerre 167 eselédjét biztosította a munkáspénztárnál. Továbbá Versényi Zsigmond fehértemplomi, Illés Ödön tolmácsi, Mártonfy Kálmán szentesi, Pencz Lajos moóri, Kempen Imre mohai földbirtokosok és Derékegyháza község elöljárósága arra legméltóbb eselédeiket a gazdasági pénztárnál biztosították. Azt hisszük, ez a legszebb karácsonyi ajándék és legilőbb jutalom a becsületes és hű eselédek irányában.

Az erdő titka. Rejtélyes ügyben folytat most vizsgálatot a buziási csendőrség. Nagykövérés temesmegyei község erdőjében ugyanis Delimann György erdőőr a napokban eszméletlen állapotban, félig megfagyva talált egy Dézsa Miklós nevű 7 éves fiút, ki dróttal és kötéllel egy fa derekához volt kötve. A gyermek, mikor magához tért, azt beszélt, hogy a tulajdon apja kötözte őt oda. Az apa tagadta ezt s azt állította, hogy a fiu a nagyapjához indult s azóta hiába keresték, nyoma veszett. A csendőrség folytatja a nyomozást.

Kassa ijedelme. A kassai hadtestparancsnokság átiratot intézett a városi hatósághoz, a melyben megfenyegeti, hogy ha a városi vízvezeték hamarosan meg nem csinálják, a mi a gyakori tifuszjárvány okozója, akkor a hadtestparancsnokságot átteszik Miskolcra. Az átirat nagy riadalmat keltett a városban s ez bizonyára siettetni fogja a vízvezeték elkészítését.

Egy ref. püspök nyugdíja. Debreczenből írják, hogy Kiss Aron, a tiszántuli kerület év. ref. püspöke mint tábori lelkész küzdötte végig a szabadságharcot. A belügyminiszter most Kiss Aron püspöknek 600 és néhány korona honvédyugdíjat engedélyezett. Az ősz püspököt mint tábori lelkészt kapitányi ranggal nyugdíjazták.

Tüntetés a Gotterhalte ellen. Losoncra írják, hogy a hatodik hadtest új parancsnoka, Mertens báró altábornagy, aki már hetek óta szemlét tart kerületében, december 5-én Losoncra érkezett a 25 gyalogezred megvizsgálására. A pályaudvaron diszszázad várta zászlóval és zeneszóval. Egy sereg ifju már a zászló átadásakor tüntetett a Gotterhalte ellen. A mikor a hadtestparancsnok kilépett a pályaudvarról, a zenekar újra eljátszotta a Gotterhaltet, mire a tüntetők hólapdával dobálták meg a zenekart. Egy hógolyó az ezred szegédtszjtjét találta. A város polgármestere és a főkapitány azonnal mentette az esetet a hadtestparancsnoknál, a megye főispánja pedig levelet irt az ezred parancsnokának, akivel tudatta, hogy szigorú vizsgálatot rendelt el s igézte, hogy a tüntetők vezetőit meg fogják büntetni. Kár lesz a nagy buzgóság, mert az ifjuság csak hazafias kötelességét teljesítette, amikor tüntetett a gyűlölt Gotterhalte ellen.

Egy trónszerző halála. Ujpesten meghalt Waldapfel Fülöp, a kiról sokat irtak akkoriban a lapok, amikor mint a bolgár irányadó körök ügynöke lépett föl, hogy a bolgár trón számára fejedelmet keressen. Vállalkozása azonban nem sikerült, mert kiderült, hogy nem bízták meg fejedelem-kereséssel. Ekkor Waldapfel kártérítési pört indított Bulgária ellen és e pör érdekében Budapesten is megfordult, hol Bulgária kérésére letartóztatták. Miután kiszabadult, visszavonult Ujpestre, hol teljes csöndben, családjával körében élt. Az utolsó években emlékiratain dolgozott, melyeket fiai fognak kiadni.

GAZDASÁGI DOLGOK

Az év végével.

A jó gazda így esztendő mulásán, új év közeledtén, összeveti számadásait; visszagondol az elmúlt esztendőre és várja az újat, boldogabb napok jöttét, sorsa jobbulsát. Eltűnődik azon, miként multak el napjai, adott-e a föld annyit, a mennyit a véres verejtékkel dolgozó gazda megérdemelt, záródott-e számadása annyival, hogy valami a jövőre is maradjon. Mert ez a gazdálkodásnak a célja. Nem tudom egyenként, de összességben el lehet mondani, hogy a haldokló esztendő sem hozott nagymértékben gyógyulást a magyar gazdára. — Mert ha volt is a gabonának termése, ha meg is telt a hombár, kevesebb jutott a kukoriczából, burgonyából, répából a kamarába. Pedig ezek is számottevők. Házi népnek, jószágnak télire valók, felesleg meg ha van, pénzé tetetők. Így csak ismét megapadt a számítás. De mikor is zárult az jó eredménnyel? Nagyon régen. Új időknek fordulása csak több rossz, kevesebb jó között a magyar gazdára. Pedig hát mi földiek azon vagyunk, hogy hozzon. — A magyar mezőgazdálkodás, az állattenyésztés fellendítéseért vállvetve dolgozik ezernyi ember, megtesz mindent lehetőt az állam és a társadalom, hogy boldogulást biztosítson mindenkinek, főleg pedig a kisembereknek. De hát úgy van az, hogy szegény ember dolgát boldog Isten bírja. Ő kormányozza mindenek életét a természetét, az anyaföldét is. Mi emberek, gyarló parányok vagyunk ahhoz, mi csak úgy tehetünk a mint tölünk telik.

Amde ezt tegyük meg. — Közös akarattal, a közös cél érdekében. — Mert az anyaföld sorsa reánk is van bizva, reánk van bizva embertársaink boldogulása is. — Ha kezünkbe adatott a föld, annak mivélése, gondozása, tegyük azt úgy, a miként legjobban tehetjük, gondozzuk a jószágot is és ha ezt megtettük, bennünket nem érhet gáncs a hibáért, a mért az nem terem, hasznot nem hoz. — Mert minmindenki saját sorsának intézője is. Az a gazda a ki elhanyagolja tennivalóit, önmagának kell számot adnia hibáért s ez a számot adás keserves, mert önmaga bánja meg. Tanuljunk, legyünk szorgalmasak, adjuk meg a földnek a mi a földé, úgy szebb reményekkel fogunk nézhetni újabb esztendők fordulása elé.

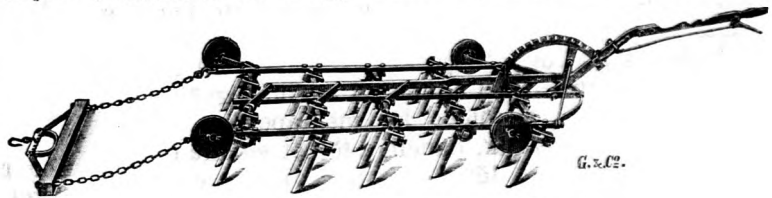
Agh Endre.

Réthasogatók.

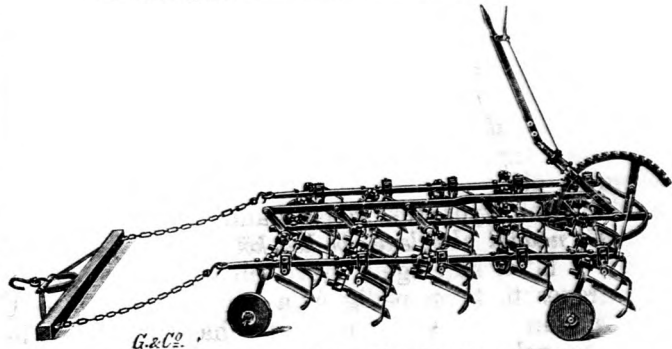
Rétjeink általában nagyon el vannak hanyagolva. Karbantartásukra alig történik valami, pedig azok jó termőerőben való fenntartása, sőt feljavítása is egyszerű és olcsó eszközökkel, aránylag kevés munkával és biztos eredménnyel kivihető.

Az általánosan rétboroná elnevezés alatt ismert eszközök, bárminő jók és hasznosak legyenek is azok, a rétnak csak legfelsőbb talajrétegeit művelvén meg, nem végeznek tökéletes munkát. Különösen a sűrű gyepnövesszel borított vagy erősebben elmohásodott és elhanyagolt rétnél az u. n. rétboronák nem képesek mélyebben behatolni a talajba s azt a meleg és levegő hatásának jobban kitárni.

Mellékelt ábrán látható a rétek mélyebb felhasogatására vagy megművelésére szerkesztett eszköz. Ez általában hasonlít a közönséges merev keretű boronához, fogai a keret keresztgerendáihoz kenyeles csavarral vannak erősítve. Maguk a fogak kissé előrehajló erős kések. A fogakat tartó keresztgerendák egy közös emeltyű segítségével elfordíthatók s így azok a munkairány felé különböző hajlásszög alatt állíthatók be. Ezzel egyúttal a munkamélység is szabályozható 3—15 cm.-ig. A keret szállításkor négy kis görgő keréken nyugszik. Az eszköz, mint ábránk mutatja, felszerelhető önműködő tisztító szerkezettel is. Ez a kések mögé szerelt görbe kaparó vasakból áll s úgy működik, hogy az emeltyű meg

Réthasogató munkára beállítva.

Tisztító-szerkezettel ellátott réthasogató.

huzásával a kések előre vagy hátrafelé hajolva, róluk a hozzátapadt föld és gyeprészeket a kaparóvasak lekaparják. Rendes körülmények közt nincs szükség ezen tisztító szerkezetre, mert az éles, sima késekre úgy sem igen tapadhat rá a föld vagy feltépett gyep. Esetleg, ha sok a gyökér s az eltömné az eszközt, az az emeltyűvel egy nyomásra kiemelhető a földből és könnyű szerrel kitisztítható.

Rendes körülmények közt nem szükséges 8 cm.-nél mélyebben dolgozni, ha azonban a rét nagyon el van mohosodva és hanyagolva, minden második kést kivéve a gép 12—15 cm. mélyre eresztethető.

Ha a réten sok a zombék, hangyaboly és vakondtúrás, mielőtt arra ezen hasogatóval rá mennénk, azt előbb boronával meg kell járítani. Epp így ajánlatos e gép-után is valamely lassan és jól járó boronával egyszer behuzatni a feltépett rétfelületet.

A szederfa ültetéséről.

A szederfa ültetésnél a gödröket, a hová a fákat ültetni kívánjuk, okvetlenül előző őszzel meg kell ásni, hogy a téli nedvesség a gödröket jól átjárja. Ha a gödrök előző őszzel meg nem ásattak volna, úgy azokat okvetlenül meg kell ásni, a mint a föld fagy enged; a gödör mélysége 80 cm., szélessége 130 cm. gödörásáskor a felső földréteget egyik oldalára, az alsó réteget másik oldalára kell hányni. Nagy gond legyen arra fordítva, hogy a kiszedett fák azonnal el legyenek ültetve. Több fát kiszedni nem szabad, mint a mennyit egy nap biztosan elültethetünk s ha messze kell

azokat vinni, vagy azok gyökereinek csak egy óráig is szabad levegőn kell maradni, akkor a kiszedés és a helyes visszavágás után vagy azonnal földdel kell betakarni, vagy ha a fákat elszállítjuk, azoknak gyökereit szalmával kell betakarni. A szederfa mellé szánt karót legelőszőr verjük be a gödör közepére és a gödröt félig megtöltjük azon földdel, a mely a gödör ásásakor a felszínen volt.

Azután a fát a jól bevart karó mellé állítjuk olyformán, hogy az 4—5 centiméterrel mélyebben álljon, mint előzőleg állott a falkolában; gyökereit szépen széjjelhuzzuk és *befedjük azon porhanyó földdel, a mely a gödör ásásakor a felszínen volt.* Midőn a gödör még nincsen egészen betöltve a fát jól megöntözzük, azután azon földdel, a melyet a gödör mélyéből ástunk ki, a gödröt kitöltjük és a fa körül a földből tányért csinálunk. Őszi ültetésnél midőn a gyökereket földdel befedtük, a földet jól megtapossuk. Ekkor azonban nem öntözünk, hanem a földet simára egyengetjük, nehogy a fa törzse körül a víz összegyűljön és jég képződjék, sőt, hogy a fiatal fát az elfagyás ellen megóvjuk, törzse körül a földet ősszel felhalmozzuk, tavasszal pedig elegyengetjük, azaz tányért alakítunk.

Ha a fát ültetés után azonnal a karóhoz kötjük, akkor jól vigyázzunk a kötésre. A kötés a karón *kissé alább álljon*, mint a fa derekán, hogy a mint a frissen hányt föld alább száll, a fa gyökerestől együtt szintén alább szállhasson, mert ellenkező esetben a vékonyabb gyökerek szétszakadnak. *Ültetés után a fa törzsét náddal okvetlenül be kell kötni*; ez nyáron megvédi a fát a nap égető heve ellen, mely a fa héját megrepeszti, télen pedig óvja a nyulak ellen. — Ültetés után helyesen járunk el, ha a fa körül levő tányért *polyvával, mohával*, vagy pedig vékonyan bár, *friss trágyával*, vagy egyéb kéznél levő gazzal *körül rakjuk*, hogy a föld *nedvessége tovább tartson*. Az öntözést minden 3—4 hétben ismételni kell, lehetőleg folyóvízzel, vagy a napon legalább 24 óráig állott vízzel. — A legelőre vezető utak mellett, vagy pedig legelőn a fákat okvetlenül még tuskével is körül kell kötni.

Beteg borok kezelése.

1. *Eczetesedés.* Az eczetesedés a bornak egyik legveszedelmesebb betegsége, a mely ellen rendesen hiu minden védekezés. Az eczetesedést okozó bakteriumokat előlnünk csakis pasteurözés útján sikerül, de a már képződött eczetsavat eltávolítani a bor ízének megrontása nélkül nem lehet; ezért legezészerűbb az eczetesedésnek indult bort vagy eczetnek, illetve cognackészítésre felhasználni, vagy pedig, ha azon az eczetesedés nyomai kis mértékben mutatkoznak, lehetőleg gyorsan elfogyasztani.

2. *A megvirágosodás.* A virágosodó bornak orvoslása igen egyszerű; fő, hogy a bor felszínén uszó virágot minél előbb eltávolítsuk, a mit legegyszerűbben úgy eszközölünk, hogy üvegeső segélyével, melyet a borba mélyesztünk, megtöltjük a hordót és a borvirágot kicsurgatjuk, a hordó akonáját közben kalapácsal körül veregetve; azután az akonát letisztítjuk és a hordót teljesen teletöltvén, légmentesen bedugaszoljuk. A virágosodás gyenge boroknál áll elő, ezért a további megvirágosodást megakadályozandó, czélszerű ezeknek szesztartalmát legalább 10 t. f. %^o-ra felemelnünk.

3. *Megsavanyosodás.* Savanyodott (tejsavas) bor-

nak savanyus izét a bor elrontása nélkül szintén nem lehet elvenni; ilyen bor megjavításáról le kell mondanunk, de ha észreveszszük e betegség fellépését, a bor szesztartalmát legalább is 11 t. f. %^o-ra felemeljük s a bort jól kénezett hordóba átfejtjük.

A tyukok téli zöldtakarmánya.

A tyukoknak a zöldtakarmány adása, a mint azt a tapasztalat bebizonyította, télen még inkább szükséges, mint nyáron és pedig azért, mivel a tél legnagyobb részét az ólban kénytelenek tölteni de; másrésről bebizonyított tény az is, hogy a zöldtakarmányt kapott tyukok szorgalmasabban tojnak, mint azok, melyek azt nélkülözik úgy, hogy az utóbbiak tojáshozama majdnem 50%^o-kal kisebb, mint az előbbieké.

Fontos e körülmény a gazdára már azon oknál fogva is, mert tél idején kétszer oly magas áron értékesítheti a tojást, mint nyáron; s a zöldtakarmány megszerzése nem is ad nagy gondot a tenyésztőnek. Legutóbb arra a tapasztalatra jutottak e tekintetben, hogy a tyukok nem annyira a zöld füvet — mint azt eddig általánosan hitték — hanem inkább a gabonafélék fiatal hajtásait kedvelik, melyek édeskés ízűek; s a zöld fűhöz csak az esetben nyulnak, ha más zöldet nem kapnak.

Az ily takarmány beszerzése tél idején sem okoz nagy gondot, Fölhasználható e czélra az őszi vetés buja része, miután e megsonkítástól mitsem szenved a vetés. De nem okvetlen szükséges a szántóföldről hozni a zöldtakarmányt, előállíthatja azt minden tenyésztő is és pedig a következő módon. E czélra a körülményeknek megfelelő alacsony faládát készít, megtölti azt jó kerti földdel vagy nyirkos homokkal s ebbe 1—2 cm. mélyen rozs, árpa és zabkeveréket vet. Az így bevetett faládát meleg kemenczén tartja, elősegítve ezáltal a magvak csirázását s tizenégy nap múlva már rendelkezésére áll a zöld vetés, melyet a tyukok nagy mohósággal falnak föl. Ha gyorsabb fejlődést akarunk, úgy tanácsos a föld vagy homok fölületét kevés chilisalétrommal behinteni.

Hogy pedig mindig legyen készen zöldtakarmány, czélszerű két ily faládát használatban tartani, melyeket azután fölváltva 8—14 napi időközökben vetünk be a főnnebb említett magkeverékkel. A tyukoknak elegendő hetenkint egyszer-kétszer nyújtani ily zöldtakarmányt.

A gabonamagvak helyett vethetünk nagy levézetű növényeket is, de azok megválasztásánál tekintetbe kell venni az olyanokat, melyeket a tyukok a nyár folyamán előszeretettel kerestek föl, minők a salátafélék vagy vastag gyökézetű növények stb. Végül nyújthatjuk zöldtakarmány gyanánt a káposztalevelet is, de csak elvétve s oly esetben, midőn egyéb zöldtakarmány hijával vagyunk. De a gabonafélék legalkalmasabbak e czélra, miután gyorsabban csiráznak és fejlődnek, mint pl. a salátafélék.

Könnyű és kevésbé körülményes oly tenyésztőnél az ily zöldtakarmány előállítása, ki meleg tén- vagy istállóval rendelkezik; ilyen helyen az istálló egyik sarkában készíthetünk deszkaalpatra istállótrágyából megfelelő s a vetéshez szükséges ágyat, melyben az elvetetett kevés mennyiségű zab és árpa 8—10 nap alatt kikel s fejlődik annyira, hogy vele a kitüzött czélt elérhetjük. —e.

KARÁCSONY

Augusztus római császár parancsot adott ki, hogy alattvalóit összeírják; mindenkit abban a városban, a honnan származott. Mária és József Bethlehemből valók voltak. Oda mentek tehát beiratkozni, de mivel szállást sehol sem találtak, egy istállóban vonultak meg éjszakára. Itt szülte Mária fiát, Jézus Krisztust, kit pólýába takart, jászolba fektetett. «Dicsőség — énekelték — mennyben az Istennek és békesség a földön a jóakaratu embereknek!»

Ime, ez a kép, amely a karácsonyi ünnepek aranyos keretében lelkünk előtt megjelenik.

Karácsony! Mennyi édes emlék fűződik e röpke szóhoz. Ragyogó ideál, mely örökké megmarad. Gyermekeveink legszebb romantikája, mely titokteljes gyönyöreivel örökké fogva tartja szivünket . . .

Karácsony! Az én kedves ünnepem. Örök-szép emlékek képei ujlnak meg lelkemben. Odavisznek édes szülőim hajlékába, hol bölcsöm ringott; hol az ők és testvéreim önzetlen szeretetének minden boldogsága rám áradott; ahol szereztem hitemet, reményemet és szeretetemet . . .

A karácsonyi emlékek során álmodozó lelkünk előtt feltűnnek azok a kedves, szép szokások, melyek a nagy nap jelentősége szerint keletkeztek és szent hagyományképpen századokon keresztül mai napig is fennmaradtak a népelet romantikájában.

Fülei-Szántó Lajos.

A két sógor.

Írta: Magyar Gyula.

(Folytatás és vége.)

Ott volt az üveg bor, utána a másik, azután a harmadik. Csótér András szívét a meleg vér járta. Bekeesét ledobta s a hatodik üvegnél darázs derekát a szép csaplárosnének katonavirtussal gyorsan átölelte.

Ez megfenyegette az egyik ujjával s hamisan mosolygott.

No, no, ember, ember! Talán nem is tudja? Özvegy menyecskevel gyülik meg a baja?

— Özvegygyel virágom? — vidult Csótér András — hát hozzék még egy vereset, had iszom a meghalt ura friss egészségére.

Az asszony kaczagott, de a bort elhozta. A tizedik üveg is amint üres lett, a szép asszony ott ült már András ölében. Ez meg átölelve azt suttogetta neki:

— Szeretlek virágom a legény szivemmel. Ha te úgy akarod, én leszek a csárdás. És egy hosszú-hosszu, de nagyon csattanó esőket nyomott rá a menyecske ajkára.

Es e pillanatban kinyillott az ajtó. A szép csaplárosné lihegve, keblét eltakarva futott a söntésbe.

III.

Magas, nagy ember volt, aki most belépett. Akkora, mint Csótér. Levette kalapját, letette subáját s gunyosan köszöntött:

— Adj' Isten jó munkát.

— Köszönjük — felel rá nagy szárazan András.

— Része legyen benne — mondja csengő hangon a hamis csaplárosné, egy üveg bort téve a vendég elébe.

— Hát honnét, barátom? — Kérdi nagy foghegyen az új ember Csótért, — hogy így gazdálkodik idegen dülőben . . .

— Felülről — szól András.

— De röviden beszél, előbb bővebben ment.

— A hogy kedvem tartja.

— Tán katonasorból, hogy ily hetykén vagyunk?

— Ha tudja, jól tudja.
 — Talán Boszniából, mert én is ott voltam.
 — Ha akarom hiszem.
 — Nem hiszi?
 — Nem én.
 — Hiszed még az éjjel!
 — Csaplárosné lelkem, tulipán virágom — szól az ismeretlen — hozzon hat üveg bort s üljön az ölembe.
 Bandi csak a torkát köszörülte erre, büszkén közbe vágva:

— Szép figurát választana — vágta oda Bandi.
 — Talán téged, te világesavargó.
 Bandi a bortól és méregtől sápadtan, nagyot üt öklével a kecskeasztalra.
 — Ezt többet ne halljam!
 — Már mért ne hallanád? csak azért is mondom.
 — No hát csak próbáld meg.
 — No hát megpróbálok! Te világesavargó!
 Csótér András erre felemelte öklét s a másik pillanatban nem hallatszott egyéb az egész esárdában, csak egy csattanásnak a hangja. Nagy volt az, olyan

Szeretet.

Mi lobog a légben, mi zeng ugy az égben?
 Pásztoroknak serge vajjon hová, mégyen?
 Glóriás angyalnak nyomaiban járnak —
 Megváltó született ma a nagyvilágnak.

Ajkainkon fohász, meg oszt' hálaének:
 Dícsőség az eget örök Istenének!
 Hogy kis Betlehemnek keskeny jászolába
 Lehullott az égnek legfényeseb sugára.

Böleselkedő bölesek a kis jászol mellett
 Fontolva fontolják: mi vége lesz ennek? . .
 Ma egy csöpp Szeretet s máris lobog lángja,
 Hátha majd kiárad az egész világra!

Ha heve, szerelme sohasem ér véget
 És általöleli a nagy mindenséget
 Ha a nép csókolja az utat, hol mégyen:
 Oh, áldott, aki jött az Urnak nevében!

Tarcsafalvi Albert.

— Nekem tiz üveggel, mert hát innét tellik!
 Az asszony perdül egyet s elhossa a bort. Aztán megfogva köténye két csücskét, nagy hamissággal kezdi énekelni:

„Annak ülök az ölébe,
 Kinek leszek felesége.”

— Enyém leszel tubarózsám — szól az új vendég s ölelésre tárja ki izmos karjait.

nagy, hogy visszaverődött a tihanyi hegyről.

— Hát te nyakon vágta?

— Ugy vélem magam is!

Az ismeretlen erre a kezébe a kancsót, Csótér András pedig az üveget kapta. Szállt az üvegese-rép s fejük csak úgy vértett.

Az asztal felfordult, a székek összetörttek, mikor öklökre menve kiczibálták egymást, ki a hőmezőre.

Karácsony ünnepén.

Csótér
vegese-
, mikor
mezőre.

Csaplárosné asszony kitartá utánok a pislogó mé-
cesest, hogy láthassák egymást.

Es hallatszott az éjben botok suhogása, kopo
nyareceség; a nagy hajzihótól ordaskölyök félve
simult az anyjához.

— Te veszed el.

— Ne hát.

— En veszem el.

— Ne hát.

Az ismeretlen aztán elterült a havon. Bandi
kidobta rá subáját, kalapját s bement a csárdába,
hogy lemossa magát a tenger sok vértől, akart még
maradni, de a csaplárosné a fülébe sugta:

— Jönnék a zsandárok!

IV.

— Pipike, pipike! etette sirás közt a havas
udvaron az apró jószágot Surányi Jánosné, amikor
a rácsos kis kapun Csótér is belépett.

— Jézusom a sógor! kiált a menyecske s át-
ölelte nyomban gömbölyü karjával a két széles vál-
lát. De a mint feltekint összevert arczára, kérdezi
ijedten:

— Hát kendet mi lelte?

— Sorja vagyon annak, Julesa lelkem, de nagy.
Támadások értek. De a sógor hol van? Beteg, lelkem,
beteg, a hideg is rázza és sir a mint mondja.

— Szegény János sógor, hát csak vezess hozzá.

Be is nyitának ám az első szobába. A felbon-
tott ágyban felfelé fordulva nyöszörög a sógor:

— Jaj de fáj! Fáj de fáj!

Julesa rázogatja az urát csendesen:

— Hallod Jancsi, édes; itt van Csótér sógor,
kit annyira vártunk.

Az ember nagy nyögve elfordul a faltól és amint
a szeme ráesik Andrásra, hát a két emberben meg-
áll a lélegzet s majd egyszerre kérdik:

— Ez a Já . . . nos . . . só . . . gor?

— Ez a Ban . . . di . . . só . . . gor?

A hogy a menyecske reggelihez látott, kettes-
ben maradtak. Először csak néztek, csak néztek egy-
másra, különös nézéssel, míg megszólalt nyögve sze-
gény János sógor:

— Haltod-e te sógor?

— Mi az drága sógor?

— Arról a csárdáról . . .

— Meg a csárdásnéról . . .

— Meg a sok ütlegről . . .

— A mit nekem adtál . . .

— A mit tőlem kaptál . . .

— De soha se szóljunk!

— Senkinek se szóljunk!

Bölény vadászat.

— Vadász hazugság. —

Mint bátor vadászok, ittunk jó előre
A majd elejtendő bős bőlény bőrére.

Egyszer egy nagy lökés. Rajtunk üt a bőlény.
Mondom a pajtásnak: no, hát most légy serény!

Levegőbe dobott az álnok bestia.
No, ezért biztosan meg kell lakolnia!

Hideg, vadász vérrel érzélozunk le rája.
Felbődül a bika, a golyó találja.

A bőlény hátára, amint vissza estünk.
Vivátot kiálték s úgy kellett nevéssünk!

A meglepett mama.

Képeinkhez.

A meglepett mama. A mama éppen javában foglalatoskodott a szép karácsonyfadiszitással. A kis Zoltán ozsonna utáni álmát aludta. Ezt az alvási időt a mama a karácsonyfa elrendezésére használta fel, hogy mire fölébred a kis Zolti, hát készen, fényben találja az angyalfiát. Mikor a zörgős bohóczot akasztaná fel a karácsonyfára, hát a kis Zolti fölébredt. Fölállott az ágyban, aztán a redőt félre huzta, hogy lássa a zörgőt. Csak annyit mondott:

— Ni a pojáczli! . . .

Karácson ünnepén. Megszületett a kis Jézus. A keresztény emberek szépen ünnepelik a Megváltó eljövetelét. Angyalok hirdették kétezer év előtt az örömhirt. A családoknál más és más az ünnep lefolyása. Ott látjuk a képen, legfelül, hogy az öreg anya és apa az asztalnál ülnek és várják haza a katonafijokat. Karácsonyfát is tettek az asztalra. Az anya imádkozik éppen, mikor betoppan a katonafiu. Oh, ezt az örömet az anya szívének nehéz leírni. A kép másik oldalán szintén karácsony est van, de a temetőbe hozták a szerető szülék a karácsonyfát, annak a kedves kis angyalnak a sirjára, aki nem

Szünidő az ünnepekre.

Elképzelhetjük a mama zavarát, mikor meglepték angyali működésében.

Szünidő az ünnepekre. Csupa öröm nézni őket. Most hirdeté ki a tanító ur az ünnepi szünidőt. Ebben az esztendőben már iskolába sem kell jönni. Pompás dolog. Az angyaltól is remélnék, mert jó a bizonyítvány. Ez a három lurkó igen érdekes alak. Annyira eredeti kópék, hogy a festő sem szalasztotta el a kedvező alkalmat: lefestette őket.

érte meg a szent ünnepet. Meghalt. Ez igen szomorú karácsony, de hát minden családnál másképpen foly le a szent ünnep előestéje. Képünk alsó részén boldog embereket, örömmel telt szívü gyermekeket látunk. Fejük felett a boldogságos anya angyaloktól körülvéve mutatja gyermekét, a kis Jézust. «Dicsőség a menyben az Istennek! Békesség a földön az embernek! . . .»

A kerti asztal.

Khón ur s felesége
A zöldbe rándultak

Ime egy kis kecske
Hogy közéjük ugrat.

Dühös kecske elől
Az asztalra hágnak,

Oda föl nem döfhet
A megvadult állat.

Az asztal letörött
Két ember terhétől,

Hogy mi történt tovább
Kérdjék a kecskétől.

Apróságok.

Székely táncszók. (Gyűjtötte Péterfy Tamás.)

Fordulj, ha úgy akarsz,
Körül nézem a farod.

Csörlő kerék vető láb
Hadd forduljak, menj odább!

Jégvert kender, szakadék
Csók ígéret nem elég!

Medve rántsa vigye szösz
Dobd el imár ne kötözz!

Azért van viz Egerbegyen
Mert a falu nincsen hegyen, hopp!

Ugy cseppenhet galambom
Elveszlek a farsangon.

Különféle hatás. Egy kis városban Gallotti Emiliát adták.

A herceg a nőnek szerelmi ajánlatokat tesz, mire a czimszerepet viselő hölgy visszaborzad.

A karzaton egy huszárprivátdiener elneveti magát, s mondja:

— De már ezt a mesterséget jobban érte az én uram a kapitány, ki engem levéllel s hat arannyal küldött a makranczoskodó menyecskéhez.

A felháborodott statisztá. Sok jó színpadi jelenetet nevetett meg már a közönség, de még mindig merülnek föl újak. Egy vasárnap a »Szigetvári vértanúk«-at adták vidéken, igen fényes kiállítással. Az elesettekül helyezett városi hajduk közé hullott a rakéta és midőn egynek a dolmányát már perzselni kezdte, fölugrik halottaiból és nagymérgesen söpörve kezével a szikrákat, hangosan kezd szavalni ilyenképpen:

— A fene égeti magát össze két hatosért!

Megmondotta. Egy tudós, ki untalan könyvei közé temetkezett, igen keveset törődött nejevel. Ez egyszer így sóhajtott:

— Oh bárcsak én is könyv lehetnék!

— Jó lenne biz az — felelé a tudós, — de tudod milyen könyv lehetnél? *Naptár, melyet minden évben újjal cserélünk fel.*

Micsoda egy színésznő? A színésznőtől régebbi mosás díját sürgette a mosónő. A színésznő szemtelennel nevezte, hogy miért nem tud még tovább is várni.

— Micsoda? — pattant föl a mosónő — hallja maga, így beszél velem? Hát kicsoda maga? Ha én a karzatra öt garással jegyet váltok, akkor magának előttem el kell ájulnia! Tetszik tudni?

Betűrejtvény.

ny R	k
öö	ü
ööö	

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

Öt megfejtő fog nyerni egy-egy regény kötetet.

Megfejtési határidő 1903. január hó 3.

A „Független Ujság“ 50 számában közölt talány megfejtése

»Köd előttünk, köd utánunk.«

Helyesen fejtették meg: Cziszár Katicza, Bársony Juliska, Jós Mariska, Szepesi Irén, Bodor Aranka, Vermes Jolánka, Zorád Elza, Csiki Boriska és Mariska, Kelemen Esztiike, Seres Jánosné, Jakab Elekné, Molnárné Katona Anna, Elekes Istvánné, Kiss József Henrik, Balog István, Keresztes István, Iváncsek Péter, Borbáth János, Teofil János, Garas András, Munkás János, Péterdi Endre, Szabó János és Ferencz, Gyenge Imre, Nyiredi Ábel, László Endre.

A sorshuzásnál Balog István (B. Szállás) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalom gyanánt Verne Gyula „Világfeltorulás” című regényét küldjük meg.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Sokan reklamáltak a lap késése miatt. A reklamálókkal tudatjuk, hogy a karácsonyi ünnepekre való tekintetből a „Független Ujság”-ot csak hétfőn küldjük szét. Legközelebbi számunk az ujévi szám lesz, melyet újévre kapnak olvasóink.

Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk olvasóinknak.

Vincze János urnak. Ügyében Rubinek Gyula országgyűlési képviselő urat megkértük. Levelét átadta a horvát miniszternek, tehát a horvát minisztertől fog választ kapni hivatalosan. — **Vasadi Mariska** kisasszonynak. Köszönjük a két új előfizetést. Ez a legőszintébb elismerés arra, hogy lapunkat kedveli, mert másokkal is megrendeltette a „Független Ujság”-ot. Üdvözet. — **Nagy János** urnak. A baptisták száma ez idő szerint Magyarországon 8—10 ezer lélekre tehető. De azok, kik a baptista isteni tiszteleteket látogatják, tehát a baptistákkal rokonszenveznek, felül van a 25 ezeren. Legtöbben vannak németek és szláv ajku gyülekezetek is, a szerb és horvát azonban nagyon kevés közöttük. A felekezeti ügyeit egyik országos értekezletől a másikig egy választott bizottság vezeti. Ha a vallás szabad gyakorlatára vonatkozó 1895. XLIII. t.-cz. feltételeit teljesítik, a törvényesen elismert felekezetek sorába léphetnek.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1902. december 20-án
Sabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 16:20—16:80 K. *Rozs* 17:40 K-tól 13:80 K-ig. *Árpa* 12:20 K-tól 12:20 K-ig, jobb minőségű 12:80 K-tól 16:20 K-ig. *Zab* 12:60 K. *Tengeri* 11:80 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28:80	27:80	26:80	26:20	25:60	25:20	23:80	21:80	13:20

Buzakorpa finom 9:00 K, durva 9:40 K.

Egyéb magvak: *mák* 25—28 K 1 q, *bab* fehér nagyszemű 16—40 K, aprószemű 24—32 K, *tarka* 20—20:00 K, *lencse* 28—43 K, *sorsó* héjas 28—32 K, *löhère* 46—56 K, *lucerna* 64—66 K. *baltaczim* 26:00—28:50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 680—790 fillér, muhar 700—790 fillér, zsupszalma 340—390 fillér, alomszalma 260—290 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 35—40 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 118—128 fillér, 260—280 kg.-mos 118—120 fillér, *öreg* 300 kg.-on tuli 112—120 fillér, szerb 111—120 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: *Hizott magyar ökör* jobb minőségű 66—73—, középminőségű 52—64—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—60:00, magyar tehén középminőségű 44—68:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—58:00, *szerbiai ökör* jobb minőségű 50—65—, kivitel —, középminőségű 34—38—, szerbiai bika 46—67—, szerbia bivaly 30—50—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élőszuliban élő borjú 80—108 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronkint 2:40—2:80 K, csirke 1:40—1:90 K, kappan hizott 3:50 K.—7:80 K. Rucza 2:80—3:60 K. Lud sovány 4—8 K. Pulyka sovány 5:40—5:60 K.
Tojás alföldi 80—85 K, erdélyi 64—68 K, ládanként. Tea. tojás 100 drb 8:40—8:80 K.
Tejtermékek. Teavaj 2:50—3:20, tejföl 64—76 fillér literenként, főzővaj 1:80—1:90 K, tehénturó 16—20 fillér kg.-ként.
Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 14—18—, zeller 100 Petrezselyem 100 kötés 00—0:00, 1 q 14—18—, karalábé 1:40—2:00, vöröshagyma 100 kötés 00—40 drb 6:00 q 6:00—20:60, foghagyma 30—32—, vörösrépa 100 drb 1:80—2:00, fehérrépa, fejeskáposzta 30:00—32:00—, kelkáposzta 100 drb 4:00—8:00, vöröskáposzta 00—00—, fejesaláta 6:00—1:60, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 10:40—11:60, sárga 10:40—16:80.

— 1901. évi forgalom 26,000 bál. —

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a budapesti gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen
július és szeptember hónapokban tartatnak meg

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalán tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

A ki birtokára

jelzálog-kölcsönt

akar felvenni, forduljon bizalommal

a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez

Budapest, V. ker., Géza-utca 2. szám. (Saját ház).

Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főcélja azonban, hogy a közép- és kisbirtokosokon segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad.

A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhéen. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden, a kölcsönkörüli teendőt ellát.

Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 15, 22, 25, 33 $\frac{1}{2}$, 34 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt fel nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti.

Az intézet jelenleg 5%-os és 4 $\frac{1}{2}$ %-os záloglevél kölcsönöket ad s 5%-os kölcsönök minden levonás nélkül

készpénzben

fiztetnek ki.

A kinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

KILENCZEDIK ÉVFOLYAM.

Egy magyar ember sem nélkülözheti a legolcsóbb és legjobb
magyar heti ujságot, a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

társadalmi és mezőgazdasági képes hetilapot,

a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének“

hivatalos közlönyét a magyar gazdák számára.

Felelős szerkesztő: **SZILASSY ZOLTAN**, az orsz. magyar gazd. egyesület titkárja.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kigazdák, iparosok és
magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot,

a magyar gazdaosztály igaz barátját.

Előfizetési ára: Egy évre 6 korona. Félévre 3 korona.

A „Független Ujság“ a magyar polgári osztály, kigazdák, kisiparosok érdekeiért küzd, és a tisztességes munka megvédelmezését sürgeti. *Gazdasági cikkei* a folytonos tökéletesedésre adnak utmutatást, *szépirodalmi közleményei* a szív nemesítésén, az elme szórakoztatásán kívül, a *valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos irányynak* istápolását és terjesztését tüzték ki feladatuknak.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ot a legelső magyar írók írják.

Szépirodalmi részének munkatársai: *Bársony István, Gerley Szevér, Hegedüs András, Magyar Gyula, Péterffy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, Szilassy Cézár. Lapunk szövetkezeti és gazdasági részének munkatársai: Agh Endre* író, *Balogh Elemér*, a «Hangya» vezérigazgatója, *Baly Kálmán*, urad. kasznár, *dr. Bernát István*, közgazdasági író, *Czájlik István*, földmives isk. igazgató, *Cserhádi Sándor*, gazdasági akad. tanár, *Csernay Ödön, Hajdu István*, urad. kasznár, *Hosszu Albert*, földmiv. isk. tanár, *Hreblay Emil*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Jankó Szilárd, Jeszenszky Pál*, orsz. magy. gazd. egyleti titkár, *Kerpely Kálmán*, gazd. tanintézeti tanár, *Löherer Andor*, közgazd. író, *Monostori Károly*, állatorvosi akad. tanár, *Praznovszky Ágost*, urad. kasznár, *Rovara Frigyes*, urad. igazgató, *Rubinek Gyula*, országos magyar gazd. egyes. titkár, *K. Ruffy Pál*, uradalmi főtiszt, *Sporzon Pál*, gazdasági tanint. tanár, *Stanchich Béla*, az Országos Központi Hitelszövetkezet ellenőre, *Száhlender Gyula*, urad. építészeti intéző, *Szalay János*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Szilassy Zoltán*, o. m. g. e. titkár, *Sztankovics János*, gazd. tanint. tanár, *Wimmer Károly*, a „Borászati Lapok“ v. t. szerkesztője.

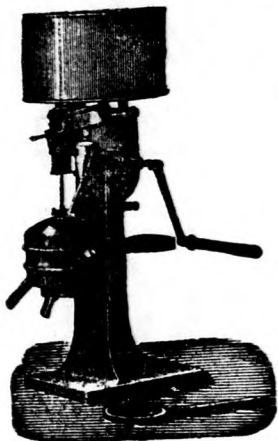
A „Független Ujság“ képeit a legelső magyar művészek készítik.

Levélsekre nyében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol.

A „Független Ujság“ olcsóságával (egész évre 6 korona félévre 3 korona) főleg a szerényebb viszonyúak igényeinek felel meg, de a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Bpest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek) küldendőek.

▼ ▼ A POZSONYI II. MEZŐGAZDASÁGI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON ▼ ▼
DISZOKLEVEL legnagyobb kitüntetés.

„SIEGENA“
 név alatt kerül ezentúl for-
 galomba a „MÉLOTTE“
 rendszerű jelenleg legjobb és
 legolcsóbb

**tej-
főlözőgép**
 (Magy. szabad. 20232. sz.)

mely
 a következő előnyökkel bír:
 Legtartósabb szerkezet!
 Legnagyobb munkabírás!
 Legkönnyebb hajtás!
 Legtökéletesebb főlőzés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

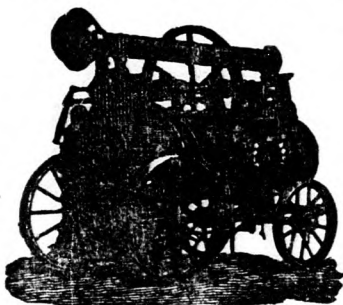
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindennemű tejjgazdasági
gépek.

A magyar kir. állam-
vasutak gépgyára gazd.
gépeinek eladása.

Használt és jól javított
gőzcséplőkészletek.
Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
mentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
 Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:	
Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.
Összesen	1.779.133.60 kor.
Első évi fölösleg	90.549.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

**Alfa-Separator
Részv.-Társaság**

BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

Tejjgazdasági gépgyár

Tejjgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 500 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 45000 darab.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. után. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografailag leg-
szebben, legolcsóbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,40% tiszta
káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli
tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)
továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő minő-
ségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.